

André Birabeau „Pesast“

Käesolevaga astub meie ette läinud hooajast vaimuka komöödia „Minu poeg — minister“ autorina tuntud prantslane André Birabeau oma uue teosega „Pesa“. Kui „Minu poeg — minister“ oma ainekult liikus poliitilise elu pinnal ja tegi selle kulul mõnusat nalja, siis „Pesas“ autor on võtnud vaatlemisele inimeste igapäevase elu ühes prantsuse provintsi-linnas. Ka seegi komöödia on kirjutatud prantsusliku kerguse ja vaimu-kusega, kuid sellel ei puudu sealjuures kaugeltki oma tõsisem põhi. Autor ei tea ainult nalja nalja enda pärast, vaid kõigel sellel on oma õilis siht, mis teda tiivustab. Nõnda ei ole meil siin tegemist mingi kerge ajaviitetükiga, kuigi komöödia oma laadis võib pakkuda ajaviitlikust ka vähenõudlikumale teatrikülastajale. Teoses on õnnelikult paarinud kergus ja vilkus tõsielu nähetega, mis annab sellele omamoodi sügavuse ja suure elulise soojuse.

Autor on väga peenetundeline eluvaatleja ja sealjuures ka hea psühho-loog. Ükski hingeline seik ega olukord tegelaste vahel ei ole siin pingu-tusega otsitud, et aga tegevustiku otsi kuidagi rabavalt kokku viia. Kõik sünnib ja areneb siin täiesti nagu iseenesest vaikse provintsilinna koduses õhkkonnas, usutavalt ja väga tõetruult, nagu on tõetruult leitud kogu psühholoogiline põhjenduski. Meie ei kahtle, näiteks, hetkegi ühe pea-tegelase Fortuné hingeelus ja selles seigas, kuidas ta on korraga sattunud kahte abiellu, kui me temaga komöödia kestel lähemalt tutvume. Mõni teine mees tema asemel säärasesse olukorda ei oleks sattunud, kuid Fortuné iseloomu juures on see täiesti arusaadav.

Sama psühholoogilise tõetruuduse ja iseloomude selgusega on joonis-tatud ka kõik teised tegelased. Mitte ühtki ähmast ja ebamäärast kuju ei leidu ses komöödias, kõik on siin selgesti nähtavad inimesed nagu on selgesti nähtav ka kogu see miljö, milles nad teotsevad.

Mis aga erilise külgetõmbejõu annab sellele komöödiale on see, et autor kõiki oma tegelasi on kujutanud sooja naeratleva armastusega. Ta on neid ehk mõneski suhtes kui inimesi pisut idealiseerinud, sest kõik nad on väga head, viisakad ja intelligentsed.

Kokku võttes loob komöödia, nagu osutab selle pealkirigi — „Pesa“ — meile kaugest prantsuse provintsis sümpaatselt sooja elupildi — mis kahtlemata on hea kunst.

Tõlkija märkus:

Näidendis mängib teatavat osa „Le Tour de France“ nimeline spordi-võistlus. See on jalgratturite võidusõit ümber Prantsusmaa, mis korraldatakse iga aasta ja kestab umbes üks kuu. Jalgratta sport on kõige vanem spordiharu Prantsusmaal ja „Le Tour de France“ on seni jäänud kõige populaarsemaks spordisündmuseks Prantsusmaal. Sellepärast nähtavasti ongi kirjanik valinud just selle spordisündmuse oma komöödia tegevuse taustaks.